

Bijeenkomst Kleurrijk Vieren op de Internationale dag tegen Racisme en Discriminatie Thema “Ander(s) zijn”

Woensdag 21 maart 2012
van 19.00 – 21.00 uur

in de

Doopsgezinde en
Remonstrantse Kerk
Legeweg 14
9101 MC Dokkum

Platform Levensbeschouwing in Kleurrijk Fryslân
Bonifatiusplein 21 b
8911 JT Leeuwarden
Tel: 058-2998905
Info@kleurrijkfryslan.org
www.kleurrijkfryslan.org
giro 32.08.706 t.n.v. Kleurrijk Fryslân te Leeuwarden
KvK nr.: 01093819

Programma bijeenkomst Kleurrijk Vieren op de Internationale dag tegen Racisme en Discriminatie met als thema “Ander(s) zijn”

1. Inloop van 19.00 – 19.30 uur met muziek op de harp, Leona Leppers
2. Opening, welkom en opzet van de bijeenkomst door Sandra Roza, voorzitter van Kleurrijk Fryslân
3. Inleiding op het thema door Sandra Roza
4. Muziek, Leona Leppers op de harp
5. Gedachten vanuit Christendom, Soefisme, Boeddhisme en Islam
6. Moment van stilte, wordt aangekondigd en afgesloten met een belletje
7. Gedachten vanuit Jodendom, Humanisme en Hindoeïsme
8. Moment van stilte, wordt aangekondigd en afgesloten met een belletje
9. Muziek, Leona Leppers op de harp
10. Uitwisseling van gedachten met de bezoekers d.m.v. handjes
11. Muziek, Leona Leppers op de harp
12. Iedere voorganger leest de eigen spreuk op de boekenlegger voor
13. Afsluiting door Sandra Roza
14. Muziek, Leona Leppers op de harp
en ondertussen praten de voorgangers en aanwezigen na onder het genot van een hapje en een drankje.

Met medewerking vanuit:

Christendom: Ds. Yvonne Hiemstra,
Predikant te Dokkum

Soefisme: Leo Fober, Soefi Centrum
Friesland

Boeddhisme: Nettie Groeneveld,
Dharmahuis Leeuwarden

Islam: Fatima Taihan, Marokkaanse
Moskee Leeuwarden

Jodendom: Anne Groeneveld, Liberaal
Joodse Gemeente Heerenveen

Humanisme: Hans ten Houten,
Humanistisch Verbond Fryslân

Hindoeïsme: Bea Ramai, Pandita
Hindoevereniging Arya Samaadj
Leeuwarden

Welkomstwoord Sandra Roza, Voorzitter Kleurrijk Fryslân

Goedenavond allemaal en welkom bij de bijeenkomst van “Kleurrijk Vieren” op de Internationale dag tegen Racisme en Discriminatie in deze prachtige kerk. Fijn, dat u gehoor heeft gegeven aan deze uitnodiging. In het bijzonder wil ik de Doopsgezinde en Remonstrantse Kerk, met name Yvonne Hiemstra, dan ook bedanken voor deze kleurrijke ontmoeting in Dokkum.

U heeft tijdens de inloop kunnen genieten van mooie muziek op de Harp van Leona Leppers. Zij zal gedurende het programma nog een aantal keren de muzikale intermezzo verzorgen. We willen haar bij deze ook bedanken, dat zij op zeer korte termijn heeft willen invallen voor de heer Wim Gosens. Wim kan door problemen met zijn handen vandaag niet aanwezig zijn en mag ook in de toekomst niet meer op de shakuhachi (bamboefluit) spelen, dat is een harde klap voor hem. We wensen Wim Gosens veel beterschap toe en hopen, dat hij deze klap goed kan verwerken en een nieuwe uitdaging kan vinden.

Als gastvrouw probeer ik u een korte indruk te geven van hetgeen u vanavond van ons kunt verwachten. Straks na mijn inleiding op het programma is er een muzikale intermezzo, wat gevolgd wordt door gedachten vanuit het Christendom, Soefisme, Boeddhisme en Islam. Dan is er tijd voor een stilte om tot bezinning te komen, wat aan en afgekondigd wordt met een belletje. Vervolgens komen de gedachten vanuit het Jodendom, Humanisme en Hindoeïsme aan de beurt. Dan is er weer tijd voor een stilte om tot bezinning te komen, wat wederom aan en afgekondigd wordt met een belletje, gevolgd door een muzikale intermezzo. Daarna is er tijd om met u van gedachten te wisselen. Bij binnenkomst heeft u op uw stoel een papierenhand met een tekst gevonden. Er zijn 7 verschillende teksten. Uw tekst hoort bij één van de religies of levensbeschouwingen, die deelnemen aan deze bijeenkomst. Aan u de vraag of u weet bij welke religie of levensbeschouwing uw tekst hoort. Het is de bedoeling dat u nu uw antwoord erbij schrijft. Wij gaan dit niet controleren. U wordt hiermee gestimuleerd om uw gedachten hierover te laten gaan. Aan het eind van het programma ontvangt u van ons een boekenlegger waar deze teksten op staan en u ontvangt dan ook een boekje met onder andere alle gedachten van de voorgangers en vrijwilligers. We vragen u ook om op de achterkant van de papierenhand te schrijven, wat u een ander zou willen wensen of een gedachte die u met een ander zou willen delen. Tijdens het moment van uitwisseling halen de voorgangers en vrijwilligers de papierenhandjes op. Deze worden dan door elkaar gehusseld en weer uitgedeeld. Als het goed is heeft u dan een wens of gedachte van een ander ontvangen. Mocht dat niet het geval zijn dan kunt u deze ruilen met uw buurman of buurvrouw. Vervolgens vraag ik aan enkelen van u om voor te lezen wat u ontvangen heeft en of u kunt vertellen wat u van de ontvangen wens of gedachte vindt. Op deze manier kunt u ervaren hoe u de ander kunt zijn in het anders zijn.

Deze gedachten uitwisseling wordt gevolgd door een muzikale intermezzo. Dan is het tijd voor de boekenlegger, die we voor deze gelegenheid voor u als aandenken hebben gemaakt. Iedere voorganger of vrijwilliger leest dan de eigen tekst op de boekenlegger voor. Vervolgens sluit ik dan de bijeenkomst af. Dan is er wederom muziek op de harp en kunt u onder genot van een hapje en drankje napraten met elkaar, maar ook met de voorgangers en vrijwilligers.

Voor zover het programma.

Inleiding op het thema “Ander(s) zijn” door Sandra Roza

Sinds vorig jaar organiseert Kleurrijk Fryslân 2 keer per jaar een bijeenkomst “Kleurrijk Vieren”, te weten op 21 maart, de Internationale dag tegen Racisme en Discriminatie en op 21 september, de Internationale dag van Vrede.

Vandaag herdenken we 52 jaar Sharpville.

Elk jaar op de 21ste maart staan we als Kleurrijk Fryslân stil bij de betekenis van de door de VN uitgeroepen Internationale dag tegen Racisme en Discriminatie. De aanleiding hiervoor is, dat op

21 maart 1960 in Sharpsville, een zwarte township in Oranje Vrijstaat Zuid Afrika, 69 zwarte afrikanen door de oproerpolitie werden gedood, toen zij deelnamen aan een vreedzame demonstratie tegen de zogenaamde pasjeswetten. Deze demonstratie was georganiseerd door het Pan African Congress, een afsplitsing van de ANC. De politie opende toen zonder waarschuwing het vuur op de menigte (de demonstranten).

Het werd een bloedbad: 69 mensen, onder wie 10 kinderen en 8 vrouwen, werden doodgeschoten en 180 mensen raakten gewond. Wat was nou het geval: De pasjeswet dwong de zwarte bevolking dáár te gaan wonen waar de blanke regering wilde. Gezinnen werden daardoor vaak uit elkaar gehaald. Op de schietpartij in Sharpeville volgde de proclamatie van de noodtoestand door de Zuid-Afrikaanse regering en de bekendmaking van enkele noodwetten. Op grond van de noodtoestand en deze wetten werden in een korte tijd meer dan 20.000 mensen opgepakt. De apartheid is inmiddels afgeschaft, maar Racisme en Discriminatie zijn nog aan de orde van de dag. En niet alleen in Zuid-Afrika. Tal van landen over de hele wereld staan op deze dag stil bij het onrecht dat individuen en groepen elkaar aandoen. Ook Kleurrijk Fryslân doet mee aan deze herdenking. Kleurrijk Fryslân kiest al 18 jaar deze dag om met elkaar stil te staan en samen te vieren dat we in een kleurrijke samenleving leven, ook in Fryslân, want dit willen we nooit weer! We willen ook dit jaar samen met u de vrijheid beleven. Voorgangers en vrijwilligers uit verschillende religies en levensbeschouwingen hebben voor u met veel plezier een programma voorbereid met als thema ander(s) zijn.

Het doel van deze kleurrijke bijeenkomst is om van elkaar te leren, ervaringen en gedachten uit te wisselen en te kijken hoe het empathisch vermogen bij elkaar weer aangewakkerd kan worden. Kleurrijk Fryslân wil hiermee een waardevol signaal uit laten gaan in een tijd, waarin er soms weinig voor nodig lijkt om mensen en groeperingen tegen elkaar op te zetten. Vanuit deze plaats wens ik u samen met ons een kleurrijke bijeenkomst toe.

Alle gedachten uit de bijeenkomst Kleurrijk Vieren op de Internationale dag tegen Racisme en Discriminatie met als thema “Anders(s) zijn”.

Christendom door predikant ds. Yvonne Hiemstra

Jezus visie op ‘Ander(s) zijn’

“U bent het zout der aarde. Als het zout zijn smaak verliest, is er niets anders om het weer zout te maken. Het deugt nergens meer voor. Je kunt het alleen weggooien op straat waar de mensen erover heen lopen. U bent het licht van de wereld. Een stad die op een berg ligt, kan niet verborgen blijven. Men steekt geen olielamp aan om hem onder een korenmaat te zetten. Nee, men zet hem op de standaard, dan straalt hij licht uit voor allen die in huis zijn. Zo moet u ook als een lamp uw licht laten uitstralen voor de mensen. Dan kunnen ze het goede zien dat u doet, en zullen ze uw Vader in de hemel eer bewijzen”.

(Woorden van Jezus in de Bergrede, Mattheus 5: 13-16)

In de stamboom van Jezus komen namen van mensen voor die niet tot het volk Israel behoorden. Hiermee is de toon gezet. De Bijbel rekent hier af met het idee van ‘eigen volk eerst’, of ‘zuiverheid van ras’. Vanuit de idee dat de waarde van elk mens telt, heeft Jezus een betoog (de Bergrede) gevoerd dat sterk ethisch gericht is. Hoe ga je met elkaar om? Wat zijn daarbij belangrijke uitgangspunten? Jezus beantwoordt deze vragen als volgt: Wees een betrouwbaar medemens voor je naaste, spreek waarachtige woorden, vergeld geen kwaad met kwaad, heb je vijand lief. Heb je naaste lief, die is: een mens als jij. En daarmee heeft die ander recht op hetzelfde als waar jij ook recht op hebt. Zo sprak Jezus:...Wees het zout en het licht der aarde.

Zout en licht zijn metaforen voor het onderscheid dat je als individu moet maken. Wij kunnen het maken, maar het is tevens een morele opdracht aan ons. Jij maakt het verschil! Deze opdracht aan ons heeft als doel de morele dienstbaarheid aan de samenleving. Jezus probeert daarmee aan te geven wat in zijn ogen het ware mens-zijn is. Zout kent de smaakversterkende werking van voedsel. Het haalt het eigene van elk gerecht omhoog en versterkt de bijzondere smaak ervan. Het zout is dus een metafoor voor de belangrijke waarde van de variatie/diversiteit. Toegepast op de mens, moeten wij dus als individu ten dienste staan van het 'anders zijn' van een ieder. Wij worden opgeroepen onze eigen unieke menselijkheid in te zetten voor het tot uiting brengen van de eigenheid van de ander. Zo geven wij het eigene van de ander zijn plek. Laat je aanspreken en uitnodigen om waarlijk een naaste te zijn voor de ander. Opdat een ander kan merken: jouw anders zijn is iets goeds, is iets waardevols!

De metafoor van het licht benadert hetzelfde net van de andere kant. Jezus spreekt over het licht op een berg. Met andere woorden: durf zichtbaar te zijn; laat je eigenheid zien; jij hoeft je niet te verstoppen; jij hebt de anderen/wereld wat te bieden. Te weten datgene dat je gekregen hebt. Het licht is in deze tekst namelijk aangestoken. Dat wil zeggen dat ieder mens met een goddelijk geschenk leeft en een eigen talent gekregen heeft. Wie daarnaar leeft, leeft in het licht van het ware goddelijke! Wie zó leeft, maakt het verschil! In ons anders zijn, zijn wij een ander voor onze naaste. En daarmee verwijzen wij naar die Ene, gans Andere.

Soefisme door voorganger Leo Fober

Ik wil u hier mijn overwegingen met betrekking tot dit thema aanbieden in de hoop dat u ze opnieuw overweegt.

Hoe moeilijk is het om vandaag de dag te beseffen dat in feite alles één is. Dat alles voortkomt uit één bron en dat alles teruggaat naar die bron. Onze wereld is er een van verscheidenheid. Per definitie. Het Ene heeft zich uitgedrukt in het vele.

Het is de kunst om in die verscheidenheid de eenheid te ontdekken. Maar dat is tegenwoordig niet gemakkelijk want in onze huidige tijd ligt de nadruk op de verscheidenheid. De mens wordt ertoe aangezet en aangespoord om zichzelf te onderscheiden van alles om hem heen en vooral van de mensen om hem heen. Het individu wordt als het allerbelangrijkste beschouwd. Het anders zijn dan een ander wordt gepromoot. En dat leidt tot zich afzetten tegen een ander, tot een zichzelf hoger of beter of meer plaatsen dan een ander. Wat IK denk, wat IK vind, wat IK heb, wat IK doe en zo wordt als het belangrijkste gezien. Dat verarmt, dat beperkt, dat sluit uit, enz.

Hoe anders is het om te leven vanuit het besef dat alles één is. Het anders zijn wordt dan omarmd omdat we zien dat dit verrijkt. Dat het toevoegt, dat dit vermeerdert, dat het leidt tot verbeteren. Het is leven vanuit het besef: ik ben omdat wij zijn. Ofwel: Ik ben een mens dankzij andere mensen. Vanuit dit weten zullen mensen zich inspannen om niet zichzelf op het eerste plan te zetten, maar de gemeenschap. Mensen zien zichzelf dan als onderdeel van een geheel en weten zich verantwoordelijk voor dat geheel. Mijn ik is een onderdeel van iets wat groter is. In anderen zie ik mijzelf en mijzelf zie ik in anderen.

Neem de ander tot je. En het is toch veel spannender en mooier om iemand die anders is "tot je te nemen" dan iemand die op je lijkt? Ik kan toch veel meer leren over mijzelf en daarmee groeien wanneer ik belangstelling heb voor het anders zijn van de ander. Als ik het anders zijn uitsluit dan hoor ik uiteindelijk alleen mijzelf praten. Ik heb mij dan omringt met mensen die een echo vormen van mijn eigen gedachten, doen en laten.

Ik sluit af met een gedicht van Roemi, een soefi-mysticus en –dichter:
Luister druppel, geef jezelf op zonder spijt en ontvang in ruil daarvoor de Oceaan.
Luister druppel, gun jezelf die eer en voel je geborgen in de armen van de Zee.
Wie viel ooit dat geluk ten deel? Een Oceaan die een druppel het hof maakt!
In Godsnaam, in Godsnaam, verkoop en koop direct.
Geef een druppel en ontvang een Zee vol parels.

Boeddhisme door voorganger Nettie Groeneveld

Hsin Hsin Ming (Sosan Zenji (?-606))

De grote weg is niet moeilijk
voor wie geen voorkeuren heeft.
Wanneer liefde en haat beide afwezig zijn,
wordt alles helder en onversluierd.
Maak je echter ook maar het kleinste onderscheid,
dan wijken hemel en aarde oneindig ver uiteen.
Wil je de waarheid zien,
wees dan nergens voor of tegen.
Het vergelijken van wat je bevalt met wat je niet bevalt,
is de ziekte van de geest.
Als je de diepste betekenis van de dingen niet begrijpt,
wordt je onontbeerlijke gemoedsrust onnodig verstoord.
De weg is volmaakt als onmetelijke ruimte
waarbinnen niets ontbreekt en niets overbodig is.
Werkelijk, omdat wij steeds weer het een aanvaarden en het ander afwijzen,
zien wij de ware aard van de dingen niet.
Leef noch verstrikt in uiterlijke zaken,
noch met een innerlijk gevoel van leegte.
Wees gelijkmoedig binnen de eenheid van alle dingen
en zulke onjuiste denkbeelden verdwijnen vanzelf.
Als je probeert activiteit tot rust te brengen om tot passiviteit te komen,
zal juist je poging daartoe je met activiteit vervullen.
Zolang je of tot het een of tot het ander overhelt,
zul je nooit eenheid kennen.
Laat de staat van dualisme achter je;
vermijd zorgvuldig alles wat daartoe leidt.
Als er zelfs maar een spoor is
van zus en zo, van goed en slecht,
raakt je diepste wezen verstrikt in verwarring.
Wees, hoewel alle dualiteiten komen van het Ene,
zelfs niet aan dit Ene gehecht.
Als je geest rustig de weg volgt,
kan niets ter wereld je nog kwetsen,
en wanneer iets niet langer kwetsend is,
verandert het van aanzicht.
Voor de alomvattende geest die in overeenstemming is met de weg
verdwijnt al het egocentrische streven.
Twijfels en aarzelingen lossen zich op
en een leven vol vertrouwen wordt mogelijk.

Zeg, om je regelrecht op deze werkelijkheid af te stemmen,
wanneer je twijfel voelt opkomen, eenvoudig: "Niet twee."
In dit 'niet twee' is niets afgescheiden,
niets buitengesloten.
Ongeacht waar of wanneer,
verlichting betekent dat je in deze waarheid doordringt.
En deze kan in tijd of ruimte niet groter of kleiner worden;
erbinnen duurt een enkele gedachte tienduizend jaar.
Leegte hier, leegte daar,
maar het oneindige heelal
is altijd zichtbaar om je heen.
Oneindig groot en oneindig klein;
geen verschil, want definities zijn verdwenen
en nergens zijn grenzen te zien.
Evenzo met zijn en niet-zijn.
Verspil geen tijd aan twijfels en redeneringen
die hiermee niets te maken hebben.
Eén ding, alle dingen:
houd je er niet afzijdig van, leef er middenin,
zonder kieskeurig te zijn.
Als je dit steeds blijft beseffen,
maak je je geen zorgen om onvolmaaktheid.
Leven naar dit geloof is de weg naar eenheid,
want wat niet gescheiden is, is één met de geest die zich overgeeft.

Islam door voorganger Fatima Taihan

Hoe vaak vragen we Allah als we getroffen zijn?
Maar als de moeilijkheden over zijn, vergeten we hem.
In de oceaan roepen we hem om ons schip te redden.
Als we weer veilig aan land zijn, zijn we hem ongehoorzaam!
We vliegen veilig en gemakkelijk door de lucht en we vallen niet, want onze beschermer is ALLAH.
Weet dat wat je overkomt, jou niet had kunnen missen.
En wat jou gemist heeft, daarvan was 't niet de bedoeling dat 't je zou overkomen.
La taqnat min ra7mati leh.

Jodendom door voorganger Anne Groeneveld

"Zie, een volk dat alleen woont..." (Numeri 23:9)

Anders zijn, anders kunnen zijn...

Al vroeg in de geschiedenis van het Joodse volk, waren Joden zich bewust dat zij anders zijn dan andere volken in hun omgeving. Hoe komt dat? Zijn Joden dan werkelijk anders dan anderen? En zo ja, waaruit blijkt dat dan?

Als ik naar mezelf kijk, voel ik mij niet anders dan de mensen om mij heen. Ik ben trots op de Friese taal en cultuur waarin ik ben opgegroeid. Op Koninginnedag ben ik tevreden met het feit dat ik in een democratisch land leef, waar een koningin staatshoofd is. En ik voel mij Nederlander, als ik naar voetbalwedstrijden kijk op t.v. of in het buitenland vakantie vier. Spruitjes vind ik heerlijk. Mijn beide kinderen zitten op scouting. Nee, ik voel mij niet anders dan anderen.

Heb ik vreemde eetgewoonten dan? Ik eet als Jood geen varkensvlees. Maar moslims ook niet. Maar hindoes eten geen rundvlees. En weer anderen zijn vegetarisch. Nee, daarin zit geen wezenlijk verschil.

Zit het verschil in de wijze van feestvieren? Het Joodse Paasfeest vindt zijn oorsprong in een agrarisch ritueel dat veel gemeenschappelijk heeft met het oude Keltische lentefeest. Net als hindoes hebben ook wij een lichtjesfeest. Met moslims delen we de maankalender. Wij hebben vastendagen; katholieken hebben een vastentijd en moslims een vastenmaand. Verder vier ik het oer Hollandse Sinterklaasfeest. Nee, daarin zitten dus ook geen wezenlijke verschillen. Aan de andere kant ben ik mij bewust van mijn Joodse identiteit. Wat is dat dan? Ben ik daardoor anders dan anderen?

Vrijwel in het begin van de tekst van de Thora, onze heilige Schrift, staan twee bijzondere leefregels. Na de Zondvloed krijgen Noach en zijn nakomelingen van God 7 regels waaraan zij zich dienden te houden. Eén ervan is het verbod op het eten van bloed. Want daarin schuilt de ziel van elk levend wezen. Dáár ligt de oorsprong van het rituele slachten, waar onlangs zoveel om te doen was. Enkele hoofdstukken verderop krijgt Abraham de opdracht om de besnijdenis uit te voeren, als teken van het Verbond dat God sluit met hem en zijn nakomelingen.

Deze twee elementen, rituele slacht (en het kosjere eten in zijn algemeenheid) en besnijdenis, zijn wezenlijk voor het kunnen beleven van de Joodse godsdienst en Joodse cultuur. Hierin kunnen wij geen compromissen sluiten. Hierdoor hebben wij altijd beseft anders te zijn, dan anderen. Dat besef werd in onze Thora verwoord door de heidense profeet Bileam, die het Joodse volk al zag als "een volk dat alleen woont" (Num.23:9), juist vanwege deze twee onderscheidende elementen. Niet voor niets is van oudsher geprobeerd om deze twee zaken voor Joden onmogelijk te maken. En helaas, onlangs nog in ons eigen, Nederlandse parlement!

Willen wij Joden ons dan volledig afschermen van de rest van de wereld? Geenszins! De Griekse filosofie is ook voor het Joodse denken van grote invloed geweest, in de persoon van Philo van Alexandrië. In de Middeleeuwen was er een vruchtbare culturele interactie in het Moorse Spanje. Het Joodse aandeel in de moderne wetenschappen is enorm; denkt u eens aan Albert Einstein of de vele Joodse Nobelprijs winnaars! En alle eeuwen door konden mensen vanuit andere volkeren en culturen zich aansluiten bij het Joodse volk en de Joodse cultuur. Ruth de Moabitische (grootmoeder van koning David) is daarvan het universele prototype.

Anders zijn is een vorm van vrijheid. Als wij niet volledig onze Joodse identiteit kunnen beleven is er sprake van onderdrukking. Dat hoop ik in Nederland niet mee te moeten maken. Laat ik daarom de hoop uitspreken dat wij allen, Jood en niet-Jood, samen een Kleurrijk Friesland en Nederland kunnen blijven vormen. Anders? Ja, maar samen mét de Ander vormen we één kleurrijk geheel!

Humanisme door voorganger Hans ten Houten

Volgens humanisten zijn de overeenkomsten tussen mensen vele malen talrijker dan de verschillen. De 'ander' is dus in de meeste opzichten net als u, jij en ik.

'Anders zijn' we maar in een beperkt aantal opzichten, ook al leggen sommige mensen erg de nadruk op dat 'anders zijn', op de verschillen.

Enkele overeenkomsten wil ik nu noemen.

Genetisch gezien zijn alle huidige mensen voor 99,9 % gelijk.

Volgens humanisten stammen mensen – na enkele miljoenen jaren ontwikkeling van aards leven –

af van aapachtige wezens, van neefjes van chimpansees, en komen wij mensen dus voort uit de natuur.

De eerste mensachtige wezens (rechttop lopend) ontstonden in Afrika, – voor zover we nu weten – circa 1 miljoen jaar geleden. Snelle klimaatveranderingen tussen 200.000 en 140.000 jaar geleden noodzaakten deze mensachtigen zich snel aan te passen. Vanuit Afrika verspreidden verschillende mensensoorten zich via het Midden-Oosten naar het Oosten en Westen over de Aarde.

Circa 20.000 jaar geleden zijn andere mensensoorten, zoals de Neanderthalers in Europa, uitgestorven en bleef er één mensensoort over: de Homo sapiens, de huidige mensensoort, met relatief grote hersenen. Alle mensen van nu hebben dezelfde voorouders. De ander is dus niet zo anders: we zijn allemaal familie van elkaar.

Homo sapiens is tot nu toe de slimste diersoort op aarde, al doen veel mensen – volgens mij – nog steeds domme dingen zoals oorlog met elkaar voeren, andere diersoorten doden om op te eten, en leefgebieden van andere diersoorten vernietigen.

Verschillen tussen mensen zijn er gelukkig ook. Wanneer wij mensen allemaal hetzelfde waren gebleven zou het erg saai zijn in de mensenwereld.

Sinds de mensen zich over de aarde verspreid hebben ontwikkelden zij – aanvankelijk, en soms nog, in relatief gesloten gemeenschappen – verschillende culturen, die later door uitwisseling van goederen, gebruiken, en symbolen gedeeltelijk vermengden.

Sociaal-culturele tradities, zoals levensbeschouwingen, onderwijs, omgangsvormen en kunstuitingen, verschillen soms aanzienlijk tussen mensengemeenschappen.

De belangrijkste leefregel van de meeste levensbeschouwingen is: “Behandel de ander zoals jij zelf door anderen behandeld wil worden, en niet anders.” Samen met elkaar mens zijn.

Humanisten zijn in dat opzicht niet anders, maar niet alle humanisten voelen de noodzaak van goden, één god of een andere ‘hogere macht’. Veel humanisten zijn atheïst (“Volgens mij is er geen god.”) of agnost (“Misschien is er een god, misschien niet; ik weet het niet.”).

Mens zijn zonder medemensen en zonder natuur (d.w.z. andere dieren, planten, andere levende dingen en zogenaamd dode dingen) is volgens de meeste humanisten niet mogelijk.

Voor de meeste humanisten zijn mensen vooral medemensen, medewereldburgers en mede-aardebewoners. Pas later verschillen mensen – uiterlijk en innerlijk – van elkaar wat betreft:

- oogkleur: bruin, groen of blauw,
- huidskleur: zwart, bruin, of blank,
- sekse: man, vrouw, of hermafrodit, of transgender,
- seksuele geaardheid: lesbisch/homofiel, biseksueel of heterofiel,
- taal: Mandarijn Chinees, Engels, Arabisch, Frysk, Nederlands etc. etc.
- mens- en wereldbeschouwing: Hindoeïstisch, Boeddhistisch, Joods, Christelijk, Islamitisch en/of humanistisch, met binnen al deze zienswijzen weer zeer talrijke varianten.

Volgens mij dus geen enkele reden om een ander anders te behandelen.

Onderwijs – dat wil zeggen leren kijken, leren luisteren, leren denken, leren spreken en leren schrijven – is volgens mij essentieel om te leren dat de ander niet zo heel anders is.

Hindoeïsme door Pandita Bea Ramai

गायत्री मंत्र Gayatri Mantra (Maha Mantra):

ॐ भूर्भुवः स्वः
तत्सवितुर्वरेण्यम्
भर्गो देवस्य धीमहि।
धियो यो नः प्रचोदयात् ॥

OM BHUR BHUVAH SVAH
TAT SAVITUR VARENYAM
BHARGO DEVASYA DHEEMAHI
DHIYO YONAH: PRACHODAYAT

Vertaling:

Door alle lagen van ervaring heen is
'Dat' de ware aard die het bestaan verlicht,
het allerhoogste Ene.
Moge alle wezens door subtiële en
meditatieve intelligentie de verheven
schittering van verlicht bewustzijn
gewaarworden.

Verklaring:

O Moeder, die verblijft in alle drie tijden, in
alle drie werelden en in alle drie
hoedanigheden. Ik smeed U, verlicht mijn
verstand en verdrijf mijn onwetendheid net
zoals het schitterende zonlicht alle duisternis
verdrijft. Ik smeed U, maak mijn verstand
rustig, helder en verlicht.

Op deze Internationale Dag tegen Racisme en Discriminatie, hebben we als thema gekozen voor 'Ander(s) zijn'. Wij weten, dat het hier niet gaat om stemmen bij verkiezing of het stemmen van een muziekinstrument. Waar het wel om gaat is het meervoud van de menselijk stem en kleur. Huidskleur speelt geen rol, want we zijn allemaal mensen.

Van buiten ogenschijnlijk: Verschillen zijn, anders zijn, maar van binnen gelijk. Racisme en Discriminatie betreft uitingen van vijandigheid of haat van het ene ras jegens een andere, dat voort komt uit een gevoel van meer waarde, van superioriteit.

Gelet op de gelijkwaardigheid maken we onszelf en anderen ervan bewust, hoe wij ermee omgaan in verzet tegen Racisme en Discriminatie.

In hoop en vertrouwen leven wij samen: Steunen we elkaar.

Vrede, vrede gezegend met vrede, de wereld, de mens, dat zij elkaar raken in het hart van de hemel, het hart van de aarde en hoop wordt geboren.